

## **Nhòng ngườì chớ xớng bớ xách nhieu, bớ t bớ và giam cớ m**

Tổ chức Theo dõi Nhân Quyền (Human Rights Watch) tuyên bố trong một báo phúc trình công bố ngày hôm nay: chính quyền Việt Nam phải trả tở do ngay lập tức cho nhòng nhà hoạt đở đã bị giam giữ bớ t hớ p pháp vì đã kêu gỏ tranh đở cho quyền công nhân một cách ôn hòa.



Báo phúc trình dài 32 trang, có tựa đề: "Chớ a phải là thiên đàng chớ a Công Nhân: chính quyền Việt Nam đàn áp nhòng Phong Trào Công Nhân Đợc Lập", trình bày chi tiết việc chính quyền Việt Nam đàn áp các công đoàn đợc lập và trình bày tiêu u sớ nhòng ngườì bớ o vớ quyền lợi của công nhân, đã bớ chính quyền Việt Nam bớ t giữ, quớ n thúc tở gia, hớ c giam cớ m, là nhòng hành đởng vi phạm công pháp quốc tở. Báo phúc trình kêu gỏ các quốc gia viớ n trớ cho Việt Nam và các công ty ngoạì quốc đởu tở vào Việt Nam áp lực buộc chính quyền phải đởi xớ vớ công nhân một cách đởng đởn hớ n.

Ông Brad Adams, Giám Đợc Human Rights Watch tởi châu Á tuyên bố: «Bớ ng cách giam giữ phần lớn nhòng ngườì lãnh đởo công nhân nớ bớ t, chính quyền Việt Nam đang cớ đở p tan phong trào công đoàn». «Chính quyền tở p tở truy bớ c các nhà hoạt đởng đợc lập bớ o vớ

quyền lợi công nhân, họ bị xem là mối đe dọa đối với an ninh quốc gia và quyền uy của Đảng Cộng Sản vì có khả năng thu hút và tổ chức một số đông người khác.

Kể từ năm 2006, có ít nhất tám người hoạt động công đoàn đã bị kết án tù vì những tội danh vi phạm an ninh quốc gia mà họ đã bị giam giữ theo những điều luật Việt Nam bất chấp những quy định do căn bản của con người. Những người bị đem ra tòa đã không được xét xử theo thủ tục phù hợp với công ước quốc tế. Các nhà hoạt động công đoàn khác đã bị xách nhử, hăm dọa và bị buộc phải ngừng hoạt động hoặc phải trốn chạy ra nước ngoài.

Trong bối cảnh lạm phát trên 10% và suy thoái kinh tế toàn cầu, những bất ổn trong giới công nhân tiếp tục gia tăng tại Việt Nam. Hàng ngàn công nhân, phần lớn làm việc trong các hãng xuất khẩu có chủ nhân ngoại quốc, đã kết hợp đình công để yêu cầu gia tăng lương bổng và cải thiện điều kiện làm việc. Mặc dù những cuộc đình công này được công pháp quốc tế công nhận, hầu như không có một cuộc đình công nào được chính quyền Việt Nam xem là hợp pháp.

Công nhân không được phép thành lập hoặc gia nhập công đoàn – hoặc tổ chức đình công – ngoài khuôn khổ một tổ chức công đoàn chính thức do Đảng Cộng Sản kiểm soát. Lương tại thị trường tháng được tăng lên 650.000 đồng (US\$36) cho mỗi công nhân, nhưng vẫn không đủ để họ có một mức sống thoải mái, đặc biệt vào thời buổi lạm phát phi mã, và việc tăng lương đã không làm người đi làm bớt mất mát của công nhân.

Bên phúc trình mô tả chi tiết những luật lệ lao động của Việt Nam, chúng tôi nhìn thấy những tu chính luật Lao Động có hiệu lực từ năm 2007, áp dụng những hạn chế gắt gao trong việc đình công và các công đoàn độc lập. Luật Lao Động cho phép các công đoàn do đảng kiểm soát được quyền đình công, nhưng lại áp dụng những điều kiện nghiêm ngặt và rườm rà, đặc biệt là trên thực tế vô hiệu hóa quyền này.

Ông Adams nói: «Luật lao động của Việt Nam khiến công nhân hầu như không còn phương cách nào để đình công hợp pháp. Cái gì là qui trình cải thiện và những tu chính của Luật Lao Động chỉ có mục đích để chính quyền xiết chặt kiểm soát trên những phong trào công nhân và trên thực tế phần lớn quyền công nhân. Các Ủy Ban Nhân Dân, các Tòa Án Nhân Dân và liên đoàn lao động chính thức – tất cả đều tuân thủ quy định kiểm soát của Đảng Cộng Sản Việt Nam – vẫn hành động một cách máy móc sẵn xu hướng những luật lệ ngăn cấm những cuộc đình công hợp pháp.»

Bắt đầu từ năm 2006, những sự lạm dụng công nhân chế tạo thép y tế trước đây đã bắt đầu tham gia những cuộc đình công «đốt xe tải» (những cuộc đình công không được sự chấp thuận của các viên chức công đoàn) tại các hãng xe tải có chủ nhân ngoại quốc ở thành phố Hồ Chí Minh và những tỉnh lân cận về phía Nam. Vào lúc những cuộc đình công mau chóng lan tràn ra miền Trung và các tỉnh phía Bắc, công nhân đòi hỏi những quy định lao động thí dụ như quy định thành lập công đoàn được lập và quy định giới hạn tán tưng công đoàn lao động do Đảng kiểm soát.

Tháng Mười năm 2006, các nhà hoạt động Việt Nam tuyên bố thành lập hai công đoàn lao động được lập: Hiệp hội Đoàn Kết Công Nông và Công Đoàn Độc Lập. Mục đích rõ rệt của họ là bảo vệ quyền lợi của công nhân, trong đó bao gồm quy định thành lập và gia nhập các công đoàn được lập, tham gia các cuộc đình công, và cùng nhau thảo luận những vấn đề nhân mà không cần phải đi đến chính quyền hoặc công đoàn của đảng cho phép. Họ cũng đã tính toán phát tin tức về quyền lợi của công nhân và về tình trạng bóc lột và lạm dụng đối với công nhân.

Trong một khoảng thời gian ngắn năm 2006, chính quyền Việt Nam – trước khi gia nhập Tổ Chức Thương Mại Quốc Tế và bình thường hóa quan hệ thương mại với Hoa Kỳ - đã chấp nhận một xã hội dân sự phát triển. Các đảng chính trị được lập, các báo chí chui, và những công đoàn được lập đều tiên xuýt hiện công khai, một tình thế hiếm hoi trong nhà nước được đảng độc quyền thống trị của đảng Cộng Sản Việt Nam.

Tuy nhiên, thời gian dài đối với đối lập ôn hòa đã chứng kiến sự ngấm ngầm. Chỉ trong vòng vài tuần sau khi hai công đoàn được lập bắt đầu hoạt động, chính quyền đã bắt giữ các cấp lãnh đạo tên tuổi và những người ủng hộ hai công đoàn này.

Trong số tám người hoạt động bảo vệ quyền lao động bị kết án tù năm 2006, ba người vẫn còn bị giam và ít nhất hai người được thả có theo dõi hoặc bị quấy nhiễu gia đình. Ba người còn lại vẫn tiếp tục bị công an bắt giữ và tra hỏi, bị theo dõi và sách nhiễu bởi công an.

Người ta nghĩ rằng công an Việt Nam đã bắt cóc ông Lê Trí Tuệ, một trong những sáng lập viên của Công Đoàn Độc Lập Việt Nam. Ông Lê Trí Tuệ mất tích vào tháng Năm năm 2007 sau khi đào thoát sang Campuchia xin tỵ nạn. Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ đã long trọng ghi nhận trong bản báo cáo 2008 về tình trạng nhân quyền Việt Nam rằng: «ông Lê Trí Tuệ hiếm hoi bị bắt cóc... và theo một số lời đồn đoán về các chính quyền Việt Nam đã giết ông ta. »

## Việt Nam: Hãy Chấm Dứt Việc Đàn Áp Nhân Quyền và Đấu Tranh cho Công Nhân

Tổ chức Theo dõi Nhân Quyền (Human Rights Watch)

Tháng 13; Tháng 432; 06 Tháng 5 Năm 2009 21:27

---

Ông Adams nói: «Không một nhà hoạt động báo cáo về lao động ôn hòa nào tại Việt Nam lại có thể bị bắt giữ, giam cầm hoặc bị bắt tù. Các chính phủ vì nhân quyền cho Việt Nam, Tổ chức Lao động Quốc tế của Liên Hiệp Quốc, các công ty đầu tư vào Việt Nam và các tổ chức khác nên yêu cầu Việt Nam phải đình chỉ việc công nhân của mình đang bị nhốt và trả tự do cho những người hoạt động.»